

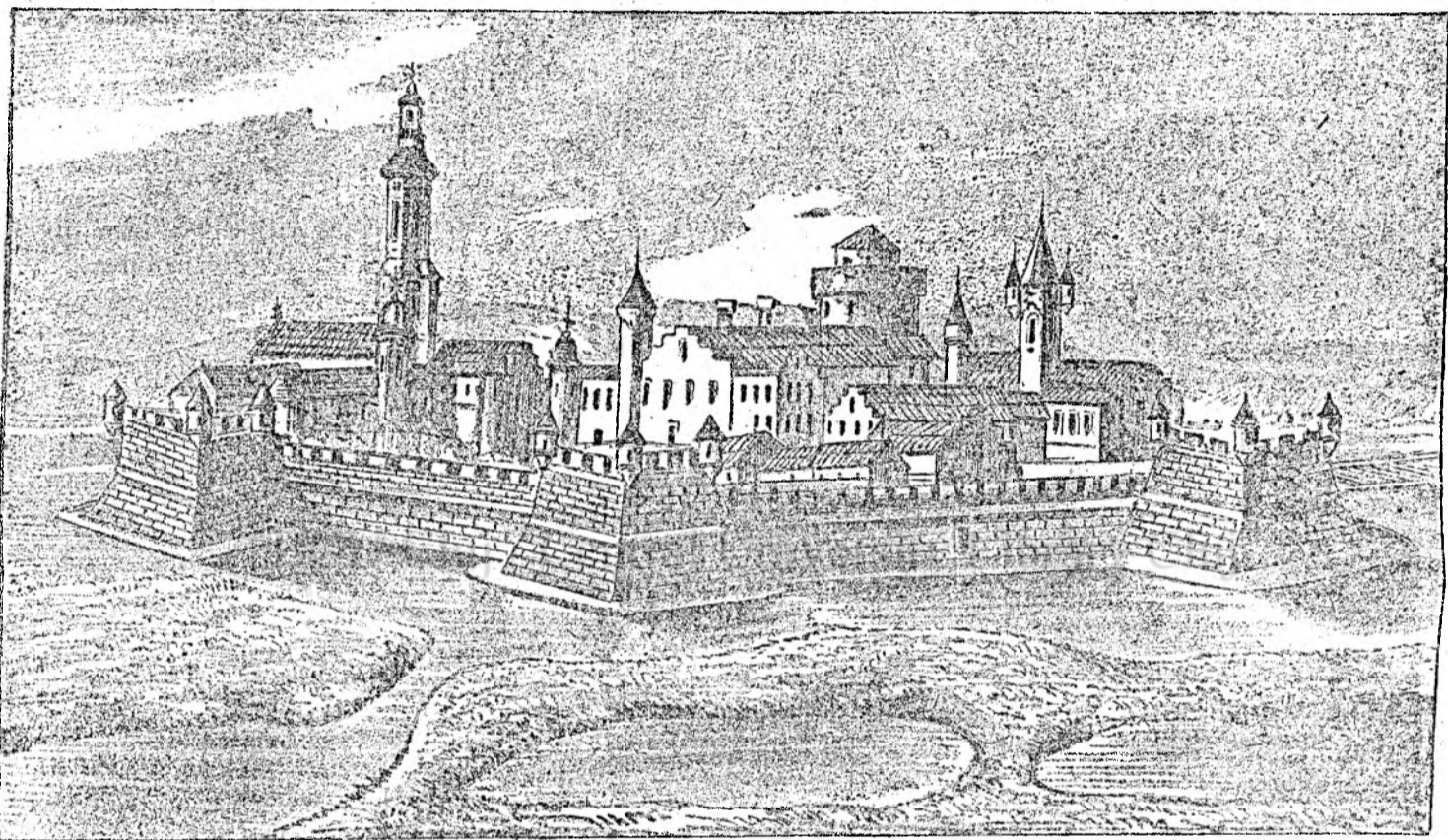
FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
 România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografa” H. Keltzer, Sibiu

Foaie politică.
 Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani a treia-oraă 10 bani.

Curtea domnească din Iași pe la 1600.

Din zidurile mai de frunte și curțile boierești vechi din România puține au rămas până în zilele noastre. Aproape toate s'au nimicit în viscoalele pustioase ale vremilor. Numai mănăstirile de pe la țară, cu deosebire prin munți, mai ferite, au scăpat teafăre. Incolo numai ruine găsim. Așa d. e. în ruine zace palatul domnesc din Târgoviște și tot asemenea curțile domnești din Iași și din alte orașe. Dar despre curtea domnească din Iași, de pe la anul 1600 ni s'a păstrat un chip (desemn) pe care îl dăm aci. Chipul e cu atât mai prețios, cu cât el ne arată curtea domnească din Iași, din vremea lui Mihaiu-Vodă Viteazul, care unii pe timp scurt sub domnia sa cele trei țări: Ardealul, Muntenia și Moldova.

Lupta în dietă.

După cum am amintit în nrul din urmă, săptămâna trecută Marți s'au început debaterile serioase în dietă, anume cu indemnitatea. Guvernul a-decâ, în vedere, că până la sfârșitul anului poate nu va ajunge la votare proiectul de buget, a cerut imputernicire dela dietă, ca să poată chiverniși averea țării în cele dintâiu trei luni ale anului viitor tot în marginea bugetului de până aci. Aceasta e așa numita indemnitate.

La indemnitate, ca și la desbaterea bugetului, este cel mai bun prilej a critica, a lua la respăr lucrările guvernului și partidele își pot arăta încrederea sau neîncrederea față de ocârmuire, după cum este vrednică.

Deputații noștri și Croații s'au și folosit de acest prilej. Săptămâna trecută au fost trei ședințe, în cari dintre deputații noștri au vorbit Dr. Mihali, Dr. Vlad și noul deputat al Beiușului, Dr. Lucaciu, arătându-și neîncrederea în guvern și scoțându-i la iveală lucrările nepriincioase majorității locuitorilor din țară. Tot asemenea și-au arătat neîncrederea și câțiva din Croați. În ședința de Miercuri s'au făcut două interpelări în cauza măcelului dela Cernova, iar Joi a vorbit vestitul de odinioară Banffy, ocupându-se cu vorbirea lui Dr. Lucaciu și amintind și despre procesul Memorandului nostru.

Discuțiile au fost vii și interesante. Ai noștri au fost la culmea chemării și vedem, că în urma luptei vrednice a deputaților noștri tot mai multă lumină să face și tot mai strimtorați să

sint »patrioții« cu gura mare. De aceea îi vedem, că în asputința de-a răsturna sdevărurile, cari li să spun în față, sbiară și intrerup pe ai noștri, îi huiduiesc și strigă asupra lor, dar toate aceste nu pot impede ca izbânda dreptății, care izbândă nu e departe.

În ședințele din săptămâna aceasta s'a continuat desbaterea asupra indemnității.

În cele ce urmează vom da în rezumat vorbirile iubiților noștri deputați.

Ședința de Marți.

A vorbit — cum am spus și în nrul trecut — întâiu deput. nostru Dr. Mihali. El spune din capul locului, că partidul naționalist n'are încredere în guvern și nu votează imunitatea. Cauza e, că guvernul nu să ține de cuvânt

cu privire la votul universal. L-a făgăduit, dar nu l-a făcut. Amintește apoi, că kossuthiștii atacă și întrerup pe deputații naționaliști, ba — zice dânsul, făntind la cazul Vaida — ați oprit și libertatea cuvântului...

A altă cauză a neîncrederii este, că guvernul n'a ținut în samă interesele țării la învoiala cu Austria și — zice dl Mihali — dvoastră veți recunoaște dimpreună cu mine, că învoiala cu Austria și urcarea cvotei s'a făcut spre paguba țării.

Un glas (în partea stângă): Ai umblat prin România?

T. Mihali: Am umblat și voi mai umbla. (Zgomot.)

Dl Mihali mai arată mizeria și lipsa banilor din țară, cum nu este nicăiri în alte țări, apoi continuă:

Să nu credeți, că numai pentru aceea arăt neîncrederea guvernului fiindcă fac parte din partidul opoziției, dar am văzut prin țară lucruri de necredut, am văzut cum omului sărac i-să licitează moșia, care prețuiește 2—300 coroane pentru o datorie de nimica: 40 coroane. Ți-să rupe inima văzând astfel de lucruri. Acum nu să mai poate zice, că am adus pe tapet lucruri cari numai pe noi ne dor, nu, pentru că leacul potrivit e al țării întregi, al tuturor popoarelor conlocuitoare, durerile ei le suferim toți fără deosebire de naționalități.

Dupăce arată cu cazuri concrete diferite rele, atinge cazul dela Cernova, apoi vorbește despre procesele de presă, cari la noi e minune, câte să fac.

Am avut și în trecut proces de presă, zice dl Mihali — ne-au persecutat cu procesul »memorandului«, după care a urmat al »replicii« etc. Vă întreb: au persecuțiile acestea mari vre un rezultat? Nu, dar în schimb a crescut amărăciunea poporului, l'ați deșteptat și pe el.

Iară D Voastră n'ați învățat nimic din greșelile trecutului.

Știu o grămadă de cazuri când procurorii au pornit proces de presă pentru articolele, despre care advocați și deputați unguri pricepători au declarat, că nu conțin nimic oprit. Dar nici nu să pedepsesc redactorii pentru ceea ce au scris, ci pentru ceea ce vreau ei să înțeleagă. Sper că în țara asta mai stă principiul că: De internis non iudicat proetor. Sau am ajuns până acolo, că D Voastră nu mai judecați după dovezile din acte, ci după cum vă place să presupuneți? Și credeți, că veți ajunge la vre-un rezultat? M'aș mira foarte mult. Astăzi naționalitățile suntem în număr preponderant și azi mișcarea noastră nu mai poate fi înăbușită prin procese, de nici un ministru, ci singurul rezultat este neliniștirea țării. Și apoi D Voastră vă mai plângeți că noi vă denunțăm străinătății? Pe când de fapt nu să întâmplă altceva, decât că articolele respective apar în foile străine și străinătatea să convinge că atâția și atâția ajung nevinovați în temniță.

Aceasta nu-i nici în interesul țării nu-i nici cu dreptate. Întreb pe dl mi-

nistru de justiție până când mai are de gând să persecute presa națională și socialistă?

Dl Mihali arată, că temnițele din Vaș și Seghedin sunt pline de întemnițați politici și cere curmarea acestor rele, iar în sfârșit declară, că nu votează indemnitatea.

După Dr. Mihali a vorbit kossuthistul Thaly, care declară că votează indemnitatea, apoi vorbește pe lung croatul Supillo, criticând aspru purcederea guvernului, față de Croați. A urmat apoi Wekerle, care să ocupă cu cele zise de Supillo, cercând a reduce adevărurile spuse de acela.

La sfârșitul ședinței și a ridicat vocea deputatul nostru Dr. Vlad. În o vorbire energică de 1/2 de cias arată în ce stă asuprirea și încercările de maghiarizare, puse la cale de guverne.

— Iată și legea de naționalitate — zice dl Vlad. Pentru-ce nu o aplicați?

O voce: Trebuie ștearsă.

A. Vlad: Poștiți ștergeți o. Când nu vom mai avea nimica de pierdut, vom lupta cu mai multă înverșunare.

O voce din stânga: Asta va să zică, că voiți a ne înfrica, e teroare.

A. Vlad: Nu-i teroare ci adevărul. Iată și legea școlară a lui Apponyi (strigăte: trăiască Apponyi!) Legea asta înseamnă un pas înainte pe calea de magh. Ea consfințește principiul că numai cine învață ungurește este bun patriot și vrednic de-a avea drepturi de cetățean. Dar poate fi vorba de egalitate de drepturi când ele sunt atârătoare de cunoștința unei limbi? Nici odată nu voi recunoaște dreptul statului de a sili pe cetățeni să învețe o limbă.

Verbește apoi despre pedepsele, ce să dau șefilor socialiștilor etc. și declară, că nu votează indemnitatea, neavând încredere în guvern.

Sedința de Miercuri.

În ședința de Miercuri a vorbit întâiu croatul Dușan Popovici, apoi a luat cuvântul deputatul nostru Dr. Vasile Lucaciu. A fost prima vorbire a noului deputat. Cu dovezi puternice și în vorbe înțelepte le-a dat lecții aspre, găluste amare patrioților. Cu puterea oratoriei lui i-a pus în uimire pe patrioți, dar cu toate aceste la rostirea unor adevăruri a fost întrerupt de unii mai înferbântați la creeri. I-au imputat și rolul lui dela Memorand, când, cum știm, a fost oșândit la 5 ani temniță.

Dl Lucaciu a arătat, ce este iubirea de patrie, ce e patriotismul și că cine sunt de vină pentru dușmăniile, ce esisă.

Iubirea de patrie și patriotismul să arată prin supunere loială regelui, prin cinstirea legilor, cari le putem combate, putem să ne silim a le schimba, dar până când sunt în vigoare, trebuie să le cinstim.

Pe acest punct de vedere stă partidul naționalist.

Dar cu toate aceste — zice dl Lucaciu — când noi ne exprimăm iubirea față de popor, de limba, de cultura noastră, cu gura mare strigă, țipă, că suntem trădători de patrie și că lucrăm contra unității de stat maghiar.

Dacă sub trădători de patrie și agitatori ne înțelegeți pe noi — zice mai departe vorbitorul — greșiți, căci nu contra patriei agităm, nici împotriva națiunii maghiare, ci atățăm în contra acelor idei scâlciate cari sunt în stare să provoace ceartă și ură; cari ne fac dușmani pe fi acestei patrii. De aceea noi nu ne temem, până când e cu noi iubirea poporului, până când ne iubim limba, până când simțim svârcolind în pieptul nostru conștiința națională, și până când și cel din urmă strop de sânge, e sânge de român...

(Aplauze între deputații naționaliști. Zgomot în stânga).

În cele următoare dl Lucaciu spune, că statul nostru e poliglot, că rezultatul legii lui Apponyi va fi nul, înfierează sovinișmul etc. și declară că nu votează guvernului indemnitatea.

Dl Lucaciu a fost admirat chiar și de șoviniștii unguri, cu toate, că din întreaga lui vorbire a leșit ca adevăr faptul, că la neînțelegeri nu noi, ci șovinișmul lor e de vină și dacă vreau pacea, au să l părăsească.

Ca dovadă, ce impresie a făcut Lucaciu, e destul să amintim, că foaia fruntașă »Pesti Hirlap« zice, că dieta ungară n'are nici 5 vorbitori, ca Lucaciu al nostru.

Tot în ședința de Miercuri s'au făcut doue interpelații în cauza măcelului din Cernova. Deputatul Beniczky, unul din interpelanți, atrage luarea aminte a guvernului asupra agitațiilor deputaților slovaci, cari după părerea lui, ei sunt de vină la vărsarea de sânge.

Al doilea interpelant a fost deputatul slovac Hodja. El descrie tristul caz, arată nemulțumirea poporului, din pricina nedreptăților ce îi să fac și cere cercetare nepărtinitoare. În decursul vorbirii lui șoviniștii s'au purtat foarte sălbatic, au atacat și huiduit pe vorbitor.

— Tu ai atățat poporul. Foaia ta!

— Tu ești ucigașul!

Aceste și alte asemenea strigăte și sbierături să auzeau, în zgomot asurzitor. Și era p'aci să se repeteze cazul lui Vaida.

Sedința de Joi.

În ședința de Joi 31 Oct. a fost interesantă disputa între bar. Bánffy și Lucaciu al nostru, din care a rămas topit Bánffy. El a spus, că votează indemnitatea, apoi s'a ocupat cu vorbirea lui Lucaciu și cu politica sa de naționalități, apăsătoare și zdrobitoare, care țintește a face din statul nostru cu mai multe popoare, un stat național maghiar. Numai așa are viitor statul ungar — zice Bánffy.

Dr. Lucaciu îi răspunde numai decât, arătând, că scopul lui Bánffy n'a fost altceva, decât a mări ura contra Românilor; politica, care vrea să ne nimicască pe noi, nu e politică patriotică și o astfel de politică, cum e a lui Bánffy, e îngropată pentru totdeauna.

Continuarea desbaterilor.

De Joi până Luni nu s'au ținut ședințe. În ședințele din săptămâna aceasta s'a continuat desbaterea asupra indemnității. Cei mai mulți oratori au vorbit contra, anume cățiva Croați, apoi

unii dintre unguri și deputatul Slovac Skiciac. Dintre unguri a vorbit Luni vestitul Lengyel Zoltán, zdrobitorul lui Polonyi, aruncând învinuiri amare kosuthiștilor, foștilor lui tovarăși. În ședința de Marți, afară de Croați, a vorbit Skiciac, dar arătând volnicile administrației, prezidentul Iusth li detrage cuvântul.

Desbaterile asupra indemnității continuă.

Sibiu, 8 Nov. n.

Reformele agrare în România. Săptămâna aceasta s'a intrunit la București comisia parlamentară, spre a deabate și studia proiectele de lege alcătuite de guvern, cari sunt menite a ușura soarta țăranilor și cari apoi vor fi discutate și votate de corpurile legislative. Sunt mai multe proiecte, între cari este proiectul inoivielilor agricole, în care între altele să prevadă a să da comunelor pășuni comunale, bunăoară că la noi, apoi mai amintim proiectul despre monopolul crișmelor la sate, însoțirile țărănești, lege pentru arândările la țărani, pentru moștenirile țărănești etc. Să așteaptă mult bine dela aceste legi.

Să va face apoi și un nou ministeriu pentru agricultură și domenii.

Imunitatea Drului Vaida. Comisia de imunitate în șed. sa din 6 Nov. c. a constatat, că imunitatea lui Dr. Vaida a fost vătămată, dar n'a putut afla că prin cine.

Șir nesfârșit. Nu este aproape nr de-al gaznelor noastre, în care să nu trebuia să a să înregistra știri despre procese de presă și osânde date redactorilor și altor »agitatori« — în șir nesfârșit. Pentru azi avem patru astfel de știri.

Vrednicul și neînfrântul tinăr Dr. Dimitrie Lascu, care a lucrat foarte mult pentru trezirea națională a Românilor din Bihor, a fost pedepsit de juriul de presă din Orade, pentru un articol al seu din »Tribuna« la 6 luni temniță de stat și 500 cor. amendă. Dl Dr. Lascu a dat recurs. Apărarea a făcut o

cu mare dibăcie, adv. socialist din Bpesta, Dr. N. Rozvan, fratele lui Dr. Rozvan din Ilia.

— Dl I. Rodina, culegător-tipograf în Lugoj a fost înștiințat, că tribunalul din M. Oșorheiu l-a pus sub acuză pentru poezia »Limba noastră românească« publicată în »Gazeta Transilvaniei«.

— Redactorul »Adevărului« din Lugoj, care fusese osândit pentru un articol, la șase luni temniță de tribunalul din Timișoara, a fost achitat la Curie, care n'a aflat agitație în articol. — Din acest caz să vede, cu câtă ușurătate să judecă la noi procesele de presă și să dau pedepse de luni de zile.

— Redactorul »Flugarului român« a fost improcusuat, pentru-că a făcut politică în foaie, desi aceasta n'are cauție.

Cernova. Numele acesta va fi în totdeuna un nume de osândă pentru regimul ungar de acuma. Săptămâna trecută au fost înmormântate în Cernova jertfele gloanțelor gendarmerești. Cum oamenilor nu le trebuie preoți streini, ungurești, n'au voit să lase nici un preot la înmormântare și așa înmormântarea s'a făcut fără preot. În Cernova e jale adâncă și jlește întreg poporul slovac. 51 de copii au rămas orfani, unii orfani de amândoi părinții. Și, ca pupăză pe colac, sunt prinși vre o 12 inși, cari sunt învinuiți pentru tulburări.

Măcelul a produs mare nemulțumire și tulburare la Cehi. S'au ținut în Praga și în multe alte locuri adunări de protestare, la cari a luat parte și preotul martir Hlinca. Un mare răsunet a avut cazul în parlamentul din Viena, unde mai mulți vorbitori, precum Kramarz, Mazarik etc. au înfierat cu cuvinte aspre faptele barbare, ce să fac la noi sub guvernul de acum, fapte cari în Europa nu să mai întâmplă nicăiri.

Insoțire Raiffeisen în Agârbici.

În anul acesta în comuna Agârbici s'a înființat o bancă populară sub firma »Institut de credit în Egerbegy«. Lipsa acestei bănci era de mult simțită, căci după cum vedem, spiritul de negustorie în-

cepe să coprindă tot mai mult poporul nostru — așa și pe Agârbiceni — și astfel lipsa banului era netăgăduită, unora pentru a lua împrumuturi, altora pentru a avea un loc sigur unde să și poată aduce cu mulțumire fructul ostenelelor lor. Precum în general, așa și aici, administrația politică așa întocmise lucrurile, de frații nostri Români peste vre-o 50 ani ar fi ajuns iarăși »slugi la stăpâni«, căci ori ce împrumuturi făceau, nu să adresau unei bănci românești, ci de-a dreptul la banca locală sâsască, care le da împrumuturi cu 9%. Când era vorba ca Românul să și cumpere o moșie sau altceva prin care căuta să și arigure poziția materială, atunci — lucru naibii — nu erau bani.

Starea tristă în care erau aruncați Românii o observă de mult învățătorul Elia Câmpean. Dânsul aștepta numai momentul potrivit de a putea înființa o astfel de societate, care să concentreze pe toți Românii la oaltă și care să le fie un stâlp puternic în cazuri de lipsă. Ideea era plămădită, să aștepta numai un lucefăr pe orizontul Agârbicului, care să ducă în deplinire această grea problemă. Așteptare zadarnică. Văzând deci învățătorul Câmpean, că pentru Românii din comuna sa natală, stările nu vor lua în curând o întoarcere mai favorabilă, ci din contra mai rea și mai apăsătoare, să apucă de lucru și cercă a duce singur în îndeplinire această grea, dar salvatoare problemă. Ținu poporului o conferență, arătându-i folosul unei bănci sistem Raiffeisen. Dintre cei prezenți să înscriseră 28 persoane, a căror nume las să urmeze ca astfel să rămână neperitoare în inimile urmașilor lor.: Elie Câmpean inv. gr.-cat. Miron Racota inv. gr.-ort., Ioan Cărâmidar crâjmar, Dumitru Barză primar com., Nicolae Boar Raicu tutor orf., Dtru M.hai maestru lemnar, Neulai Baci, Niculae Băcilă, Ioan Barză, D-tru Boar Precup, Gligor Boar, Ioan Boar a Frăuani, Ilie Câmpean sen, Ioan Chisăliță, Gligor Cloțan, Niculaie Cloțan, D-tru Dopp morar, Ștefan Dopp, Chirion Făgețan, D-tru Lupp, Ioan Lupp jun., Nicolae Lupp Ioanăș, Vasilie Lupp,

FOITA.

Suflet de poet.

- Schiță biografică. -

Pe filele curate ale unui călindar pe anul visect 1872 s'au păstrat mai multe versuri, scrise de un cleric, care atunci să afla pe cursul al II-lea al seminarului Andreian din Sibiu. Imprejurarea, că aceste versuri au fost scrise din fuga condeiului într'un călindar, care pe vremea aceea mai mult decât acum, nu era cetit numai de membrii familiei, a cărei proprietate o forma, ci ajungea și în mâinile vecinilor mai apropiați și mai îndepărtați, unde vr'un bunic sau vr'un nepot știutori de carte căutau sărbătorile și târgurile sau ceteau alte lucruri ciudate și minunate, cari să aflau în călindarele de pe acele timpuri, — își arată toată naivitatea și curățenia sufletească a tinărului poet. Din versurile acestea de-o poezie sinceră, transpiră fiorii

dulci ai unei iubiri curate, senine, cu perspective mult mult promițătoare pentru viitor. Nu ai de-a privi în aceste încercări de poezie decât numai espresiunea într'o formă nu de toate zilele a unui vis de noroc, care avea să se întruzeze cu siguranță peste scurtă vreme.

Tinărul cleric era fiul părintelui Ioan din Valea-Plângerei. Mai avea un an de teologie și după aceea știa că va veni acasă, va dăscăli și va ținea strana dreaptă a cântăreților vr'un an de zile, până când să va putea pregăti pentru lucrul cel mai mare, adecă căsătorie și hirotonire, deocamdată rămânând capelan pe lângă bătrânul său tată.

Ce fericit avea el să fie! Va ajunge iară în satul lui, între oamenii cari îl cunosc și cari îl doresc să-l aibă în urma părinților. Până mai ieri alaltaieri acesta era cel mai frumos vis al fiilor de preoți de pe văile încântătoare ale Ardealului. Dar și despre credincioșii nostri să poate zice, că numai cu greu și cu multă părere de rău să despărțeau

de câte-o familie preotească, care a știut să le îplinească așteptările și dorințele lor. E aceasta una dintre cele mai simpatice trăsuri din viața poporului nostru. Durere însă, timpurile nouă încep a preface întreaga noastră viață națională-creștinească.

Autorul versurilor din călindarul amintit e mort de mult. Să poate vorbi deci despre sufletul lui de poet cu dragostea și venerațiunea, cu care dator este orice creștin a vorbi despre cei trecuți la viața eternă, unde nu este nici durere nici scârbă.

Avem de a face numai cu o floare, care a fost scuturată de o vijelie timpurie mai înainte de-a putea fi legat rodul. E aceasta soarta preoților fără noroc. Talentul semănat în sufletul simțitor încolțește, primele acorduri sună în pieptul încărcat de poezie, dar sufletul acesta e prea slab ca să răsună și peste marginile propriului suflet și astfel ecoul nu să aude, vibrațiunile lirei cu coarde prea slabe, cari să rup la primele acorduri, să pierd în

Ioan Mara, Ioan Mihai prop. de moară, Teodor Oltean, Ioan Pura, și Nicolae Suci. Având înscrși pe acești vrednici Români, Inv. Câmpian să adresă celui mai apropiat institut românesc de bani »Racoțana«, întrebând că la cazul înființării însoțirii, deschide-le va barem primul concurent, căci cea dintâi piedecă ce te întâmpină la înființarea acestor fel de bănci, e lipsa unei centrale.

(Va urma.)

Pacea-bună înțelegerea, sfada-cearta și păra sau procesul.

Celtită în Gărbăul unguresc în 1906.

De Chimu.

Mărire intru cei de sus
lui Dumnezeu, pe pământ
pace, între oameni bună
invoire.

Eată cuvintele îngerești; cuvinte auzite dela ingerii lui Dumnezeu. Mărire lui Dumnezeu, pace pe pământ și între oameni bunăinvoire. Să mărim pe Dumnezeu, care e Tatăl nostru cel cerese, ear pe pământ să fie pace, căci aceea e mai plăcută înaintea lui Dumnezeu. Unde este pace, bunăințelegere, acolo e și Dumnezeu. El de aceea easă nu să departă.

Pacea iubitorilor, mai mult ajunge ea și ori ce. Inzădar vom avea „bunul cu pământul” — cum ziceți d-voastre, că dacă nu-i pace nu ne ținește și bunul cu pământul nu ne folosește. Inzădar vom fi cât de bogați, cât de avuți în toate bunățiile lumii acesteia, dacă nu avem pace și bunăințelegere, nu ne trebuie nimic. Pacea și bună înțelegerea în familie e mai bună ca ori și ce bogăție. Ești sărac, abia trăești de pe o zi pe altă, dacă ai pace și bunăințelegere în casa — ai de toată, fie că numai un ou ai la casă, îl măneci cu ai tăi în tignă, pace și cu voie bună. Ce frumos e când moșul, bunica, tata, mama și fii lor trăesc într-o casă și în aceea casă e pace. Deși-sîmulți în familie, toate lucrurile merg în rând pentru-că ascultă unul de altul, cei tineri de cei mai bătrâni, va să zică e bunăințelegere. Asta e pacea în familie.

În casa în care nu-i pace, lucrurile merg pe de-andoasele: unul lasă pe celalalt ca să isprăvească, tinerii nu ascultă de bătrâni etc. Aici le și putem vedea toate întoarse și stricate.

Pacea și bunăințelegerea între vecini, între săteni e neineunjurată de lipsă. Omul

labirintul sufletului care le-a produs. Căci e lungă calea dela trezirea talentului până la desăvârșirea lui! Și dacă steaua norocului își apune prea curind de pe cer, în zădar sunt orice stăruințe, căci ai ajuns în rindul oamenilor fără noroc, cărora numai moartea le mai poate face dreptate.

Precum Românul nu-și pune plugul în brazdă până nu invoacă ajutorul Tatălui cerese, așa și tânărul poet aduce primul său prinos pe altarul poeziei intru preamărirea »Muzei«. Și de regulă muza aceasta nu este sinonimă cu zeița Grecilor antici. Ea este sau împrumutată dela poetul favorit, sau este o ființă din nemijlocita lui apropiere, care i-a captivat sufletul, i-a vrăjit inima și i-a luat mințile. Muza clericului poet are »ochi mândri negrișori« — ochi de »adevărată româncuță dela munte« — dar numele ei Amalia e împrumutat din literatura germană, verosimil dela Schiller, ale cărui opere le cetea cu pasiune feciorul părintelui Ioan din Valea-Plângerii.

(Va urma.)

nu poate trăi numai singur, ci are lipsă și de ajutorul altuia. Cu vecinii ești silit a te împrumuta, cu sătenii a te sfătui și ajutama. Să vă spun un caz: Cutărui om i-a ars întreagă averea ce o avuse. Oamenii din satul lui își ziceau: fraților, să-l ajutăm cu toții pe acest nefericit, că a fost om de omenie și de multe ori a ajutat și el pe altul. Și dând cu toții ajutor, cel ars în scurt timp își clădi toate celea de lipsă. Asta cu ajutorul sătenilor și vecinilor, fiind-că au avut trai bun la olaltă și înțelegere.

Cearta, fraților, e o boală care dacă intră între oameni le smintește mintea și strică traiul, dacă intră în familie strică casa, dacă intră în sat strică unirea, dacă intră în țară strică pacea și bunăințelegerea. Cearta dară e chiar contrară păcii. Unde nu-i pace sau bunăințelegere e sfadă, unde nu-i sfadă e pace. Acestea două să mănecă una pe alta.

Ce folos vom avea de bogăția noastră dacă în familie ne tot certăm de nu ne ținește de nimic? Spuneți-mi ajunge-ne atunci bogăția ceva? Nimic! Chiar de aceea tot mereu auzim, că unde intră cearta în casă, d'acolo norocul iasă. Nu-i noroc, că nu-i înțelegere.

Cearta între vecini e rea de tot. Cu vecinii nu trebuie să ne certăm, că tot mereu avem lipsă unul de celalalt.

Să vă aduc un exemplu:

Un om trăia foarte rău cu vecinii săi, nu-i trebuia — cum zicea el — nice să-i treacă pragul și asta le-o spunea și în față. Inima cea rea a lui a muiato Dumnezeu cu un caz. Intro zi toți vecinii să seulară în gura lui, striga de gândea că-i în gura șerpelui. Ce s'a întâmplat? I-a fost picat o vacă în fântână și bietul să vâicărea ca auzind vecinii să vie să-i ajute a o seoaie. Putea însă tot striga că vecinii tot nu seosea, deoarece le-a spus în mai multe rânduri, că nu-i trebuie să-i vadă prin ograda lui.

(Va urma.)

Scrisori din America.

— Din New-Castle. —

În nr. 22 al foaiei »America« din Cleveland Ohio cu datul de 24 Februar a. c. s'a publicat un mic articol intitulat precum urmează:

»Fallment. O veste tristă primim dela Dl I. Pecurar din New Castle, Statul Pensilvania.

Banca The New Castle Savings & Trust Comp. a dat faliment. Între mulțimea de oameni, cari își aveau depuși spre fructificare banii, să află și foarte mulți români, cu sume destul de însemnate. Tot aici în această bancă își avea depus fondul Societatea Română de ajutorare »Albina« din acel oraș.

Compățimim din inimă atât pe frații particulari, cât și pe societatea, cari și-a pierdut banii prin falimentul acestei bănci.

Această veste nu a fost adevărată, în forma aceasta. Banca nu a falimentat, ci nefiind organizată conform statutelor, în ziua de 9 Febr. a. c. a sosit un controlor de stat, care revizvind registrele le-au aflat în neregulă și conform legilor americane, îndată a închis banca.

Observând frații români, că banca unde ni să păstrau banii economizați, câștigați cu lucru greu, s'a închis, nu

mai avea nimenea speranță că își va mai vedea înapoiat capitalul, cu toate că funcționarii și acționarii acestei bănci, cât și controlorul Statului, care a închis banca, promitea că banii depuși li primește fiecare înapoi, nefiind în bancă nici o pagubă, dar nu mai avea încredere nimenea, fără supărare din cale afară.

Acum în 2 Oct. n. c., banca s'a deschis. Au plătit tuturor persoanelor cari au avut bani spre fructificare, cât și fondul Societății »Albina«, care l-am și depus în Banca Națională din acest oraș. Nu au pierdut nimenea nimic din capitalul depus, decât procentele pe 8 luni. De aceea cei cari au avut feciori ori rudeni în acest oraș, sau nevestele, cari au avut bărbați să fie liniștiți și mulțumească lui Dumnezeu, căci banii i-au primit fiecare creditor al acestei bănci.

Ioan Floaș,
pres. al soc. »Albina«.

— Din Indiana Harbor Ind. —

(Dela societatea Română Transilvaniană).

Din procesele verbale ale societății »Române Trans.« despre ședințele ținute în 25 Aug. și 1 Sept. c. estragem următoarele, din cari să vede mersul și lucrările acestei însoțiri:

Ședința din 25 Aug. s'a ținut sub președința Dlui Damitra Nicolescu, iar secretar a fost Dl Ioan N. Șufană.

La început să exprimă condolență prin sculare pentru fostul membru fondator M. h. Ganea, care a fost trimis de societate ca bolnav în patrie și a repozat acasă.

După aceasta să hotăresc următoarele:

Să se facă pălării la cei cari au costume la fel cu armata americană, după cum sunt costumele. Să mai hotărește ca pe ziua de 2 Sept. să se fotografieze toți membrii soc. în grup și sa numește o comisiune compusă din dnii Ioan Câmpian, Nicolae Tulea și Ștefan Constantin, care să vorbească cu un fotograf.

Dl președinte aduce cazul dlui Gh. Chirca și după lungi discuții să hotărește ca dl Gh. Chirca, în urma purtării sale, să peardă dreptul de notar și controlor de bolnavi, rămânând ca membru al societății, iar în locul D-sale să numește dl Nicolae N. Toma.

Dl Filon Holom face propunerea, că de oarece a sosit din patrie încercatul ziarist dl V. E. Moldovan, și după cum a luptat dincolo pentru națiune, tot așa speră, că va lupta și aici, și vom avea un mare învățat, să i-să trimeată o scrisoare de »Bun sosit«, ceea ce societatea aprobă.

Dl părinte Ioan Tatu propune, ca din incidentul morții fratelui Mihail Ganea să se facă un fond numit »Fondul orfanilor«, care se sibă sursa: ca la fiecare caz de moarte fiecare membru să depue 2 cor., și care la timpul său să se trimită orfanilor rămași, în proporție cu votarea din partea societății sub numirea »În loc de coroană pe mormânt« Dl Ioan N. Șufană propune că contribuția să fie de 5 c. iar nu de 2 ceea ce soc. aprobă.

Cu aceasta ședința s'a încheiat.

(Va urma.)

Imbolnăvirile din răceală.

(Urmare și fine.)

Pielea mucoasă — pe care o are și gâtul ca și nările, fondul gurii, esofagul și laringea (una e țevă pe care merge mâncarea în stomac, cealaltă pe care merge aerul în plămâni) ia locul pielei trupului întreg, când aceasta nu poate funcționa. Bine înțeles, îl ia de silă și nu spre binele nostru. Indată ce am răcit, și pielea trupului să închide, otrăvurile fluide în chip de sudoare ies din trup prin pielea cea mucoasă. Mai bine puteți înși-vă d voastră vedea cum să întâmplă aceasta, când ați răcit, pielea mucoasă a nărilor vi să umezește numai decât. Mai ales, fiind asudate tare, dacă stați în curent rece ori intrați într'o odaie rece, aproape într'același timp începe — după expresia proaică — să vă curgă din nări apă. Nu fiecare e la fel de simțitor la răceală, toți însă o pat la fel.

Trupul răcit odată, dacă a apucat să scoată fluiditățile otrăvitoare prin pielea mucoasă, de multeori continuă să le scoată tot prin ea. Dar aceasta pielea să imbolnăvește de tăria otrăvurilor, și atunci e boala gata. Pielea mucoasă a nărilor s'aprinde, ea scoate otrăvurile fluide mereu: asta e guturaiul (troacna). Dacă să imbolnăvește țevă plămânilor, avem catar de plămâni, (bronchită); avem aprindere de plămâni (pneumonie), dacă să imbolnăvește pielea mucoasă (căptușală) a plămânilor.

Tusa (flegma) care ni să produce mereu în piept, ca și mucii în nări, sunt otrăvuri ale trupului, care, în starea sănătății, ies prin piele ca sudoare, iar în boală devin ceea-ce sunt. Ele es, adevărat din corp și nu otrăvesc sângele, dar nu ies pe calea cea adevărată, prin porii pielei care sunt închiși. Tocmai de aceea, când suntem răciți, noi căutăm să deschidem porii pielei cu silă, ca să îndrumăm otrăvurile din corp prin pori: de aceea bem ceaiuri și alte băuturi care te infierbântă și te fac să asuzi, de aceea facem frecări, scaldă de aburi, ca să deschidem pielea, cu un cuvânt, căutăm să asu-

dăm, să silim otrăvurile să iasă prin piele.

La boalele copiilor, mai ales la pojar și la vărsat, să poate cunoaște mai bine legătura între porii pielei și pielea mucoasă a organelor. Cu cât pojarul și vărsatul ies mai mult pe piele, cu atâta încetează ieșirea otrăvurilor prin plămâni și gât, și astfel strănutatul și tușitul să mai potolesc. Asta o știu toți oamenii și cantă să scoată pojarul și vărsatul pe piele. Când s'ascunde pojarul, tusea să mărește, adecă plămâni scot prin ei otrava pojarului. Astfel pojarul aduce un catar al plămânilor, sau chiar o aprindere a plămânilor.

Scarlatina când nu iese prin piele, iese prin mucositățile gâtului, și pe lângă scarlatină să naște anghina.

Intre rărunchi și piele, sau bășică și piele, e tot aceeași legătură. Vara, când asudăm tare, urinăm mai puțin decât iarna.

Acum să mai spunem odată pe scurt tot ce-am spus. Când ne răcește pielea trupului, sângele să trage înăuntrul trupului, iar pielea mucoasă a organelor trebuie să facă slujba pielii trupului. Toate materiile însă, care ies prin piele în chip de sudoare mai ales (dar și ca puroaie, etc.) sunt materii tari și «corosive» — cari rod, ca apatere. Ele atâță pielea mucoasă, o infierbântă, o sprind și nasc un catar. Orice fel de catar e o aprindere a pielii mucoase. Dacă materiile stricate năzuesc să iasă prin pielea mucoasă a nărilor, începem să strănutăm și căpătăm guturai. Dacă ies prin pielea mucoasă a gâtului, căpătăm catar de gât. Și așa mai departe catar de stomac, de bășică, de mațe, etc. Dacă, apoi, catarul dăinuiește, adecă dacă funcționarea pielei corpului a încetat cu totul, atunci ni să aprind însăși organele din lăuntru. Atunci ne pomenim cu aprindere de plămâni, aprindere de mațe, aprindere de bășică, de rărunchi, sau cum zic doctorii cu pneumonie, bronchită, laringită și câte alte nume de acestea.

Inmuierea oaselor la vite.

O boală primejdioasă a vitelor cornute, care în unii ani să ivește în mod epidemic, este inmuierea oaselor. Această boală provine mai ales din lipsa nutremântului corespunzător, crescut pe pământ sărac în materii minerale (var, acid fosforic), dacă vitele pasc în locuri mlăștinoase, rovinoase sau pe pășuni sărace, cu păiușuri uscate și cu iarbă puțin substanțioasă. Adeseori să naște această boală și în urma neglijării vitelor, dacă le ținem în grăjduri întunecoase, necurate, cu aer stricat, unde vitele stau și zac în balegă și nu află nici odată un culcuș svântat, ori dacă vitele să țin pește iarnă numai cu coceni și cu paie puțin nutritoare sau exclusiv numai cu comină și lături, cu cartofi, sfeclă, fără ca să capete și nutreț tare în măsură corespunzătoare.

În urma acestei nutriri necorespunzătoare, oasele vitelor să subțiază, canalul cu măduvă să lărgește, măduva devine roșie-galbină, și astfel subțindu-se oasele, ele să frâng cu ușurință de multe ori chiar la cultcare și sculare sau în urma greutateii corpului.

Boala să observă numai când este deja într'un stadiu înaintat. Vitele bolnave ling cu plăcere ieslea, păreții, materiile sărate și văroase, apoi pierd pofta de mâncare într'atâta, încât de multe ori chiar și nutrețul cel mai bun îl lasă neatins. În urma acestora, vitele scad, părul lor să sburlește și să pierde lustrul. Mai apoi când stau își schimbă des picioarele, își încovoie spinarea, în decursul urinării gem greu, umblă țeapăn, și să scoală cu greu; mai bucuros zac decât să stee pe picioare, și când merg le pocnesc oasele în continu și pe la încheieturi să umflă. Vitele slăbesc în continu și în urmă să paralizează cu totul.

Din cele spuse vedem, că inmuierea oaselor e o boală foarte periculoasă, și pentru apărarea contra ei economii trebuie să se folosească de toate mijloacele posibile.

Pentru a ne putea scăpa de această boală este pe lipsă a schimba hrana vitelor, a curăți și a aeriza grajdul, a

VESELIA.

— Voța glumească a Foii Poporului. —

Testamentul Țiganului.

Un Țigan bătrân simțindu-și sfârșitul vieții a chemat pe cei doi fii ai lui lângă pat și le-a zis următoarele cuvinte din urmă:

Dragi mei-puradai....

de-o fi și-o fi.. și oi muri...

și noi mai trăim...

Să vă suiți în pod

Să apucați la răsărit....

și tot la răsărit să vă duceți....

și aveți să dați de-o palascuță (straițucă)

și'n ha palascuța de-o cutiuță

în ha cutiuță aveți să dați de-o hârtiuță

și în hârtiuță aveți să găsiți

doa uă sule și-o indrea

astai toată averea mea!....

Sulele să le dați frățește,

Iară indreaua paralește

să cumpărați pește....

Pamf.

Săsoaica și Săcuii.

În »Țara Olt.« scriindu-să despre graiul popular în jurul ocupațiilor și obiceiurilor țăranelor români de pe vatra Oltului, să povestește următoarea întâmplare:

Pe Săcui îi cunoșteau Oltenii numai de când veneau cu scânduri, cu oale și ca imblățitori cu imblăcii, cu grebla și cu felezuitoarea aruncate pe spate, învălitate cu sacu.

O frăuă (săsoaică) avea doi săcui la imblăcii. Și-i plăcea mult, că lucrau bine. Numai cât nu-și pricepeau limba unul altuia și să înțălegeau, cum fac și azi sașii când stau de vorbă cu ungurii, — românește. Când să-i cheme la masă, Săsoaica nu știa unde să le aștearnă, în casa de dinainte ori în cea de dindărăpt, că avea două. Deci gândește să-i întrebe și strigă din ușă: »Moi (măi) imblăcii! Da acum unde mo muncați? Muncați-mă dinainte ori mo muncați dindărăpt?

— Kőszönyük szépen. Stăpuna. Acar de unde. Iar Ioan al vecinului ridea de după gard să se prăpădească.

La masă le-a dat prune ferte și săcuii imbucau tot dintr'odată câte o prună, ceea-ce stăpânii nu-i venea la socoteală, că să păgubește. Și vrea să le spuie, că din toată pruna să imbuce de două ori, și zice: Moi imblăcii! Muncați două odată. — Mulțam, destul și una răspunse Gobe-Bacsi! Jaj be ügyes Stăpuna.

Mărunțișuri.

La urcarea cvotei cu 2%. Zi-lele aceste să întâlnește prin coridoarele dietei primministrul Weckerle cu bătrânul Szappanos, deput. Kecskemétului și încarnat kosauthist.

— Cum te afli, băcsi? îl întreabă Weckerle.

— Mai rău cu 2%, (adecă cu cât s'a urcat cvota), răspunse năcăjit Szappanos.

Weckerle tăcu și plecă cu capul între urechi.

da vitelor zilnic așternut curat și svântat, apoi a le da astfel de nutreț, care conține materii văroase (leguminoase: fasole, mazere, ș. a.) Le mai putem da în nutreț și făină de oase pisată 30—50 grame la zi. Pentru a preveni această boală este de lipsă să îmbunătățim pământul dându-i prin îngrășăminte artificiale materiile minerale ce-i lipsesc, apoi să săcăm și însănătoșăm pășunile mlăștinoase și rovinoasă prin canalizări sau prin drenaj pentru a schimba vegetațiunea de baltă cu plante dulci și de valoare.

Să înțelege de sine, că buna întreținere a vitelor, apoi grajdul luminos, curat și sănătos și în fine hrănirea lor rațională sânt mijloacele, prin cari ferim vitele noastre de această boală.

»Economia«.

NOUȚĂȚI.

Dr. Vaida, după cum s'a exprimat către redactorul foaiei »Kel. Ért.« nu va merge la ședințele dietei, până când nu va hotărî în cauza lui comisia de imunitate a dietei. Credem, că aceasta nu va întârzia mult.

Redactor al universității din Cernăuți, în locul repozatului Dr. V. Găină a fost ales unanim profesorul facultății teologice Eusebiu Popovici, care însă din cauze sanitare n'a primit și astfel a fost ales de rector profesorul de limba slavă Dr. Eugen Kozac.

Pentru școale. În »Telegr. Rom.« s'a face următoarea propunere pentru mântuirea școalelor:

Din fondurile de acum ale diecezelor să se iee anumite procente, și tot așa și din fondurile bisericesti în scopul de a să înființa un fond deosebit pentru susținerea școalelor confesionale. Mai departe să se angajeze toți dignitarii, toți funcționarii bisericesti, Arherci, protopopi, preoți și învățători, să deie anual anumite procente (poate 3%) din salariile lor la acest fond. Să se facă apoi apel la proprietarii nostri mai de frunte, cum și la advocați și inteligenți, ca și ei să deie la fond anumite (2—4) procente din venitele lor anuale. În urmă să se apeleze și la băncile românești, cari asemenea să susțin dela popor, ca și ele să contribuie cu ceva, barem cu un procent din profitul lor în scopul susținerii școalelor, iar restul apoi care rămâne neacoperit să se arunce pe popor.

Propunerea e cam greu de executat. . . Dar în slârșit n'ar trebui numai să tot propunem și să combinăm, ci să și facem ceva. . . Fapte nu tot vorbe, bunăoară ca în Săliștea.

Din Rusia. Zilele trecute a fost executată în Petersburg femeia Maria Rasoznicova, care a ucis pe generalul Maximovski, îngrijitorul suprem al temnițelor din Rusia. Ea a spus, că a ucis pe general din porunca revoluționarilor socialiști, pentru că a introdus bătaia cu biciul la robii din Siberia. Altceva n'a voit să spună; în fața tribunalului cânta cântece revoluționare, iar osânda de moarte a ascultat-o răzând.

— Tribunalele militare din Rusia au adus în Sept. 84 sentințe de moarte, dintre cari 34 au și fost executate. În luptele dintre revoluționari și armată, precum și cu prilejul jafurilor comise, au murit 207 oameni. Jafuri au fost 156 și valoarea obiectelor jefuite e de 1½ milioane coroane. S'au descoperit 34 magazine secrete de arme și bombe și tot atâtea tipografii secrete. Toate aceste în luna Septembrie c.

Pentru oamenii săraci. Ministrul de agricultură a dat voie oamenilor de-a strânge la iarnă uscăturile de arbori, găteje etc. din pădurile statului.

Spre acest scop a îndrumat pe deregătorii dela pădurărit să dea în cinate bilete acelor, cari să vor înștiința. Cu biletele aceste au drept să atrângă uscături, dar fără a face stricăciuni în păduri. Dela acest favor sunt eschi și aceia, cari au făcut prevaricații în păduri. Aci amintim, că pădurile statului și chivernisite de stat au o întindere de 4 milioane și 300 mii iugăre catastrale. Oamenii nostri, pe unde sunt păduri de-ale statului, să se folosească de aceasta îngăduință.

La fondul Victor și Eugeria Tordășian pentru înzestrarea fetelor sărace din privilegiul căsătoriei dlui Ioan Apolzan cul. tip. fost notar al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, cu dsoara Anicuța Mera, s'au făcut următoarele daruri: Dem. Cunțan, prof. sem. totodată preot cununător 10 cor. nașii Victor și Eugenia Tordășian, dna Paraschiva Cioran n. Apolzan, sora mirelui, Timotei Popovici, profesor, George Joandrea. inv. diacon, (Lugoș), dna Elisa Roșiu n. Joandrea, inv. (Sebeșul săs.), unchi și mătușa miresei, Toma Joandrea, inv. moșul miresei, Iosif Marcu, sen. pardositor, Nicolae și Paraschiva Apolzan, părinții mirelui, Paraschiva Marcu, Nicolae și Maria Joandrea, Ana Nicola, inv. (Gurarăului), Georga Nicola, Ioan Marcu, cul. tip. frate de mire fiecare câte 1 cor. mirii Ioan și Ana Apolzan, ambii 3 cor. Paraschiva Mera n. Joandrea, mama miresei, cor. 101; Augustin Bens, prof. cor. 102; Aurica Cioran, Anița Șogan, școlăriță, Mărioara Mera, Lucreția Roșu Viorica Lilescu, Iosif Nicola, Genița Derlean, și Paraschiva Nicola surori de mireasă, fiecare câte 20 bani; Maria Adam n. Joandrea, mătușa miresei, 40 bani; Traian Joandrea și Gisela Iacob, câte 10 bani; Aneta Cernatescu 6 bani și Ioan Petrașcu, croitor, frate de mire, 97 bani, în total cor. 3427. Au mai dăruit apoi tot la acest fond: Ioan Mateiu, nou hirotonit presbiter (Zdrăpți) 3 cor.; Demetru Moldovan, protoprosbiter (Sighișoara) și soția sa Ioana Moldovan n. Boiu, în loc de cunună pe coșciugul răposatei lor nepoate de pie memorie Cornelia Ciceiu, 10 cor. și Iosif Nicoară, nou hirotonit presbiter (Albac-Arada) 3 cor.

Pentru pantofării nostril. Ni-să scrie, că în Zam (comit. Hunedoarei) și în satele din jur, e lipsă de un pantofar (păpucar) român. Un fruntaș de acolo ne scrie, că un bun păpucar român, ar avea în Zam un frumos viitor și ar fi sigur de venituri bune.

Drăgușii de Jidovi. În comitatul Nograd preturile toate au dat ordin pentru închiderea crâșmelor în zile de Duminică și serbători. Crâșmarii au făcut apel la ministrul de interne, care a schimbat porunca preturilor. În comitate, unde congregația n'a adus astfel de hotăriri, preturile n'au drept să închidă crâșmele, — spune motivarea ministerială. De fapt pe ministrul îi doare de drăgușii de Jidani, cari sunt crâșmarii în cele mai multe locuri.

Măcelul din Cristian. În cauza măcelului din Cristian (i. Brașov) făcut de voincoșii husari unguri, s'au început cercetările. »Gazetei Trans.« îi să mai scriu în privința aceasta următoarele:

De curând s'a început cercetarea la fața locului de către o comisiune mai mare militară. Cei răniți s'au prezentat rând pe rând în fața comisiei, unde au spus din nou cele petrecute cu prilejul măcelului și la invitarea comisiei, și-au formulat pretensiunile în bani, ce le au pentru suferințele îndurate și pentru zilele de lucru, pe cari au trebuit să le petreacă în casă. Fiecare rănit a depus apoi jurământul, pe mărturisirile sale.

Al 114-lea. Casariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu«, a solvit ajutorul statuar după răposatul membru Paraschiva Leța n. Stanciu.

Acesta este al 114-lea caz de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare sibiene.

Acasă. Duminică trecută a sosit la Fiume vaporul Carpatia, aducând acasă 746 de emigranți din America. Intre aceștia sunt și Români, dar cei mei mulți au fost Slovaci și Unguri. Să zice, că vor mai veni și alții mulți din America. Cauza reîntoarcerii, după cum spun ei, este, că le mergea rău în America, lucrul era greu și nu li-să plătea munca cum să cade. De altă parte e fapt, că lucrul s'a împușinat în America pe la fabrici și traiul s'a scumpit. De aceea, cei ce au de gând să meargă la America să cumpănească bine ce fac, să nu deie de mai rău ca acasă, și să-și cheltuiască bănișorii pe nimica. Cu deosebire să nu dăm crezământ agenților străini. Cum suntem informați, tocmai acum cutrieră unele părți ale Ardealului nește agenți, cari caută lucrători pentru minele de cărbuni din Pensilvania. Să fim cu băgare de samă, căci agenții făgăduiesc multe, cari nu sunt adevărate. Mai bine este să cerem informații dela rudeni sau prietini, aflători în America și apoi numai să ne gândim la plecare.

O mică statistică. Pe întreg rotogolul pământului sunt 3642 de limbi și cam 1000 de religii (credințe) deosebite. În fiecare secundă (clipită de ochi) moare câte un om, uneori și mai mulți, deoarece pe an mor pe întreg pământul peste 40 milioane de oameni. Vârsta de 100 de ani nu o ajunge decât unul din o sută de mii. E curios, că după însemnările statistice, ce s'au făcut, mai scurtă viață au doitorii și mai lungă preoții.

Universitarii români eliminați. Studenții universitari români Vasile Lucaciu (fiul deputatului), Aurel Șerban și Silviu Ciuciu au fost eliminați dela universitatea din Cluj, pierzând câte un semestru. Crima pentru care au fost dați afară e, că au »agitat«. Vasile Lucaciu adecă a vorbit astăprimăvară la adunarea de protestare dela Mociu, iar ceilalți 2 au îndemnat poporul să vină la adunarea din Fildul de jos.

Senatul universitar, la culmea șovinismului, a hotărît eschiderea bravilor noștri tineri dela toate universitățile din Ungaria, dar ministrul n'a aprobat aceasta și așa senatul și-a schimbat osânda.

Un omor descoperit după 4 ani. Cetim în »Lupta« următoarele: În comuna Cladova (com. Arad.) în 28 Oct. c. v. 1907, a fost desgropat din mormânt locuitorul de acolo, Blaj Zaamfir, care încă în anul 1903 luna Sept. a fost înmormântat.

După reposatul rămăsese soția sa în etate de 65 de ani și 5 feciori. Todor, George, Nica, Iefta și Florea, apoi fete Maria, Ana și Sânzeiana. Pe atunci să cam auzise puțin în popor, că bătrânul n'ar fi murit moarte bună ci că ar fi fost ucis de fiii lui, dar aceea a rămas nesocotită. În timpul din urmă s'a întâmplat des neînțelegere între frați și s'a descoperit faptul, că fiul său Iefta având vorbe rele cu frații săi i-a descoperit ca ucigași ai tatălui, pe când dânsul a fost dus la miliție.

În 28 Oct. a. c. a și eșit comisiunea în fața locului și a desgropat pe reposatul, care în luna Sept. a trecut 4 ani de când a fost înmormântat. Multime de popor i-a văzut cadavru. Din partea comisiei a luat parte procurorul și doi medici, cari au făcut autopsia și au luat parte și încă alți domni. S'au aflat căpățina spartă în forma unui taler așa că încă au fost despicate în mai multe părți. Pornindu-se cercetare împotriva feciorilor s'a descoperit faptul că Floria și Mitru l-a omorât. Fiind numai ei cu bătrânul acasă l'au lovit cu o rudă de fer în cap și după aceea a mai trăit tatăl lor 24 de ore. Inimă de tată n'a vrut să-i descopere. Neînțelegerile între ei însă a descoperit faptul lor, pe care D-zeu nu-l putea ierta.

Stipendiștii Blajului. »Unirea« publică cu numele pe toți stipendiștii din fondurile archidiecezane gr.-sat. administrate acasă. Din 25 de fonduri primesc stipendii pe anul școlastic 1907/8 în total 129 studenți. Cel mai mic stipendiu e de 34 coroane cel mai mare de 800. Suma tuturor stipendiilor face 25,814 cor.

Cununie. Profesorul Dr. Ioan Rațiu, din Blaj și-a serbat Dumineca trecută căsătoria cu d-șoara Leontina Măcelariu, din Miercurea.

»Zăvodul«. In curând vom avea în mijlocul nostru un »Zăvod«. Cu acest nume va apărea în Cluj o foaie glumeață, de cari acum nu avem nici una. In învitarea de prenumere să spune, că »Zăvodul« va fi o foaie glumeață socială pentru popor, scrisă în spirit românesc și creștinesc. Va apărea în toată Dumineca, pe 8 pagini format mare quart. Redactor, editor și proprietar este dl Basiliu Podoabă. Prețul de prenumărare: pe o lună 1 cor., pe 3 luni 2 cor., pe 6 luni 4 cor. Cine trimite pe 6 luni câștigă și în prețul portului de postă. Numărul de probă va apărea la finea lui Novemvrie. Redacția este: Cluj, str. Rudolf 14. — Dorim succes deplin.

Cutremurul din Calabria. Din Reggio de Calabria să scrie, că s'a statorit numărul jertfelor cutremurului de pământ din zilele trecute: In Ferruzzano au fost omoriți 175 de oameni și 50 răniți, dintre cari 12 greu răniți. In alte sate au perit 11 oameni și 35 au fost răniți. Năcazul bieților oameni rămași e foarte mare.

Caz de moarte. Subscrișii cu inima frântă de durere anunță că iubitul lor soț, tată, moș, frate și consăngean, Ioan Man proprietar în Râciu, după un morb îndelungat, provăzută cu ss. taine ale moribunților și a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului în 2 Novembre 1907 st. n. la 9 ore a. m. în al 59-lea an al vieții și al 15-lea al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământești ale scumpului defunct s'au așezat spre vecinică odihnă Luni în 4 Nov. st. n. în cimiterul familiar din Râciu, văd. Aurelia Man născ. Pantea ca soție. Victoria măr. Turcu, Aurelian, Leontina, Veturia și Emil fii și fice, cum și alte rudeni.

O cale greșită este a folosi contra diferitelor boale medicine lăudate ca în târg; în loc de leacuri probate. Astfel la suferințe de stomach, arsuri în stomach, zgârciuri, lipsă de apetit, vânturi, constipație, greață, răgăielii acre etc. s'au valorat pilele purgative veritabile ale lui Feller, ca leac sigur și repede vindecător. — 6 șatule cu 4 cor. primim fără alte spese dela producătorul farmacist de curte E. V. Feller în Stubica, Centrală Nr. 112 (comit. Agram.)

La »Fondul jubilar Nicolae Cristea pentru monumentele bărbaiilor binemeritați ai meseriașilor«, au mai dăruit: Alexandru Predovici, curelar din Râmnic 10 cor., membrii despărțământului Agnita întruniți la adunarea generală din Bendorf, prin parochul Florian Bologna din Marpod 6 cor. 20 bani, Vasile Necșa, paroch din Mărtinești, Nicolae Ban, curelar, notarul Reun. mes. și Aron Oprean, pantofar din Poiana, fiecare câte 1 cor. și admiratorul nemuritorului N. Cristea, parochul Nicolae Cado din Păclia 10 cor.

Colera în Rusia. După cum să serie, în Chiev mor zilnic la 100 de oameni în coleră. In oraș domnește groază mare. In provincia Volhinia să răspândește tare colera.

Linimentum Capsiei comp. al lui Dr. Richter (Anker Pain-Expeller) să află la îndemână în multe familii de ani de zile. La dureri de spate, de șolduri și de cap, la podagră și reumatism etc. frecările cu Anker-Liniment s'au dovedit în totdeauna ca alinaătoare de durere, și la boale epidemice, cum e colera și colica, au fost foarte avantajoase fricțiunile la foale. Acest escelent mijloc de casă s'a folosit cu bun succes la influența, ca fricțiune și să află de vânzare în cele mai multe farmacii cu prețul de 80 fil. cor. 1.40 și 2.— dar să cerem espres: »Anker-Liniment al lui Richter«, (Anker - Pain - Expeller) și să ne uităm la marca de scutire »Anker« și

numele »Richter« și să luăm numai sticle originale.

Pomarii ul și cultura villor sunt acele rami de câștig, prin cari să poate mai bine urca rentabilitatea economiei, ce azi să luptă cu mari greutăți, fiindcă prin ele să pot folosi și teritorii de acele, cari pentru alte culturi sunt puțin acomodate sau de loc. Deci fiecare, care promovează răspândirea numiților rami, face un bun serviciu nu numai singuraticilor, ci patriei întregi. Dăătoare de direcție este tocmai pe acest teren firma Fischer & Comp. scoale de pomi și vițe de vii în Aiud (Nagyenyed, Alsófehérmegeya), ale căror produse din scoala de pomi și de vițe să disting în toate privințele prin o calitate fără scădere. Lista de prețuri bogat ilustrată să trimite gratis ori și cui.

Toate sunt mai scumpe, oftează stăpâna casei! Toate sunt mai scumpe! Ingână domnul casei! Toate sunt mai scumpe! să plânge fiecare om. Numai una nu s'a mai scumpit, aceea este a opta parte sau pătrarul de losă, pe care astăzi îl joacă fiecare om, sau ar trebui să-l joace. Acestea și azi, ca și înainte cu zece ani, pentru toate 6 clasele, costă 20 cor. resp. 40 cor. Suma aceasta micuță nu stă în nici un fel de raport cu șansa câștigului cel mare. Fiecare om cu mintea sănătoasă, zice ca să jucăm; dar unde? La care secție? Răspunsul fiecăruia este: La secția care are norocul cel mai mult, și în direcția aceasta stă pe treapta dintâiu firma S. Bogdány, din capitală. Biroul de loterie, societate pe acții în Budapesta, Károly-körut nr. 20, care deja de cinci-ori a plătit premiul cel mare de 600.000, de două-ori 400.000, de patru-ori 200.000, — de șase-ori 100.000, — și un șir fără sfârșit de alte câștiguri însemnate, așa, că cu tot dreptul să poate zice: că norocul la Bogdány, n'are păreche!

224 1-1

Norocul. Dorința fiecărui om este a găsi norocul. In loteria de classă poate fiecare proprietar de losuri să ajungă la un mare câștig. Astfel de rezultate norocoase s'au arătat în loteria acum sfârșită a 20-a, în casa de schimb Török, unde cumpărătorilor de losuri în această singură loterie s'au plătit câștigurile principale de 400,000, 90,000, 60,000, 40,000, 25,000, două de 20,000, 15,000 cor. mai multe de 10,000, 5000 și multe alte câștiguri. Aceste dovedesc succesele norocoase a casei de schimb A. Török și Co, societate pe acții, în Budapesta, Servitenplatz 3 de aceea să se adreseze fiecare cu comanda de la casa de schimb Török în Budapesta.

Fete tinere

fie ele de o constituție slabă sau cuprinse numai de un morb trecător, folosesc cu încredere Emulsiunea lui Scott, care și-a câștigat renumele de cel mai bun, prin gustul ei, mistuirea ușoară și prin admirabila-i putere nutritoare.

Veritabil numai cu această marcă — pescarul — ca semn de garanție al procedurii Scott.

Mijloc nutritor.

Fetele tinere ar trebui să folosească întotdeauna acest mijloc într-adevăr probat și bun, dacă să simt slabe, plâpânde și fără putere.

Emulsiunea-Scott

să poate cumpăra în toate farmaciile.

Prețul sticlei originale coroane 2.50.

208 1-2

Firma A. V. Goldberger face cunoscut, că expediția-de-anunțuri a sa, care există de 35 de ani, s'a mutat cu ziua de 10 Nov. 1907, în casa proprie, Budapesta, IV. Molnár utca 38. Să iau anunțuri pentru toate foile și calendarele din lume.

Să poate căpăta în tot locași

Kalodent

88 87-42 a lui Sarg

orează de dinți nelăcomjurat de lipsă, păstrază dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRĂȚIEI:

Ab. nr. 779. (Tobol.) Din România să estradau; numai soldații și refugiații politici — nu.

Iancu de pe Târnava Numai în nrul viitor; credem, că nu e târziu.

Coc. Toate bune. Mulțumite. Răspuns în curând.

T. în Șeica. Vom mai repeta în curând. Pentru art. mulțumite.

Șirabord. Pe aici nu sunt cunoscute, dar sunt credințe deșerte. Ocupă-te cu alte lucruri mai folositoare.

»Agric. în Sebeș. Azi încă publicăm un inserat pentru pășunat. Poate vor mai veni. Inseratul costă 1 cor. 40 fil. rugăm trimiterea prețului.

Vas. L. în Gerb. Este din Șeica (Nagyselyk). Anii trecuți am publicat despre pregătirea Soiei. Scrieți respectivului.

D. B în L. Mulțumite. Vor veni pe rând.

Indiana Harbor I. Puțin cam scurtat, neavând mult loc.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul »Tipografiei« Henric Meltzer

Știți Dvoastră,

pentru-ce cafeaua de boane este atât de desavantajoasă sănătății?

Fiindcă cafeaua de boane conține o otrăvă (Coffein) foarte iritătoare, care introdusă și în cantități mici în organism, cum se face prin luarea zilnică a cafelei, are efect periculos asupra inimii, nervilor și stomachului.

Aceasta a stabilit-o incontestabil știința.

Un adaos indestulitor de cafea malt-Kneipp a lui Kathreiner face cafeaua priincioasă pentru sănătate și-i împrumută totodată un gust plăcut, atrăgător.

Copil să se dedeie în general numai la cafea malt-Kneipp a lui Kathreiner fără nici un adaos.

1 18-20

TÖRLEY

TALISMAN

210 5-121

Ludovic Ferencz,**croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,**

recomandă p. t. publicului

**cele mai noue stofe de primă-
vară în mare asortiment****noutățile****soițe chiar acum, pentru haine
de bărbați stofe englezești,
francezești și indigene, din cari
se escută după măsură cele mai
moderne vestimente precum: Sacke,
Jaquete, și haine de salen, cu
prețuri foarte moderate.****Deosebită atențiune merită
noutățile de stofe pentru pară-
miuri și „Raglan”, cari se află
totdeauna în deposit bogat.****Asupra reverenșilor con-
fecționate în atelierul meu lăi pas-
mit a strage deosebita atențiune a
on. domni preoți și teologi absolvenți****În cazuri de urgență confecțio-
nez un rlad complet de haine în timp
de 24 ore.**

27 98—

Nu mai am auz greu,de când folosesc toba de auz a Dr. Nimeni
nu obser vă **mititelul** aparat în urecheamea, și eu **iarăș****auz așa de bine,**

ca înainte de greaua

mea boală, — așa scrie

dl Iac. Flohr Sinontz.

Toba mea de**auz are cele mai****bune succese la auz****greu, susur de****urechi, dureri nervoase de****urechi etc. Prețul unei tobe de auz Cor.****7! — doue procurate deodată 13 Cor. Ex-****pedare numai cu rambursă sau după trimi-****terea numeralului, prin institutul igienic**

I. H. Rabinovicz, Wien VII.

Lindengasse 2 F. P.

229 8—3

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etajul I.

Deposit de confecțiune de pălării
de modă de cele mai elegante și articli
de modă de toate prețurile, și modele ori-
ginale vieneze și pariziene. 219 6—**Hirdetmény**

a házberjövedelem bevallása és a házösszeírás tárgyában.

A házberadó három év tartamára vagyis az 1908., 1909. és 1910. évekre való érvényvel újból kivetendő lévén, az ezen kivetés alapjául szolgáló házberjövedelem-vallomások benyújtására a m. kir. pénzügyministerium 1907. évi 97,463, szám alatt kiadott rendeletével az 1907. évi november hó 15-től 30-áig terjedő időt tűzte ki.

Felhivatnak ennél fogva a háztulajdonosok, hogy a nekik (ingyen) kézbesített házberjövedelem-vallomási ívét pontosan és a valóságnak megfelelő hűséggel töltsék ki, s azt a községi előljároságnál (városi adóhivatalnál) legkésőbbben nov. hó 30-ig okvetetlenül nyujtsák be.

A háztulajdonos vagy a háznak állandó haszonélvezője, a házbervallomását meghatalmazott által is eszközölheti, házber eltitkolás esetén azonban az adómegrövidítés miatti felelősség, a háztulajdonost terheli. Ha több a tulajdonos, a vallomást valamennyinek, vagy az általok e végre különösen felhatalmazottnak kell aláírni, és a vallomás helyességeért valamennyi felelős.

A háznak nyers jövedelmét képezi együttvéve mindaz, a mit a tulajdonos a bérbe adott ház használata fejében a bérlőtől húz.

A bérjövedelem alatt tehát nemcsak az e ezimen tényleg kikötött pénzbeli szolgáltatás, hanem mindaz értendő, mit a bérlő a bérlemény használata fejében ellenértékképp fizet; ilyenek az állami és községi adók, tűzkárbiztosítási összeg, közmunka, katonaszállásolás és házjavítások, vagy állandó átalakítások költsége, továbbá mindazon összegek, melyeket a bérlő a bérbeadónak vízvezeték, éjjel világítás, szemétkihordás és más ilyenmü költségek ezimen fizet, s végre minden egyéb természetbeni szolgáltatások. Ennélfogva a háztulajdonos vagy annak meghatalmazottja a lakbéréket minden épületnél, lakosztálynál, vagy egyes lakrészeknél, általában minden levonás nélkül úgy köteles bevallani, a mint azok szerződésileg megállapítottak.

Butorzattal együtt bérbe adott épületek vagy lakrészek házberadó alapjául úgy vétetnek el, mintha butorzat nélkül adattak volna ki, levonván az összes bérből az a többlet, mely a butorzatra esik. Ugyanaz áll akkor is, ha a ház kerttel együtt van bérbe adva, mely esetben a kertre eső többlet vonatik le.

A ház nyers jövedelméhez csak azok az összegek nem számítottak, melyeket a bérlő némely községben ugynevezett házberfillér elnevezése alatt fizet. Ezek az összegek azonban a ház nyers jövedelmétől elkülönítve mutatandók ki, vagy a vallomásban megjegyzendő, hogy a bevallott nyers házberjövedelemben ezek a házberfillérek is befoglaltatnak, mely utóbbi esetben az adókivetést teljesítő közegek a házberfillér ezimen szedett összeget a ház nyers jövedelméből mindenekelőtt, vagyis még az épületfenntartási költség és értéktörlesztés fejében leszámítandó törvényes százalék leütése előtt hivatalból fogják levonni.

Az ezen leütés után mutatkozó s teljes összegében bevallott nyers házberjövedelem alapján a házberadó tárgyát képező tiszta jövedelem szintén nem a bevalló háztulajdonos, hanem a házberadót kivető közegek számítják ki a fennálló törvény értelmében.

Tényleges viszonyok és adatok iránt, melyekből bárkinek házberjövedelem megítélhető, köteles mindenki tudomása szerint felvilágosítást adni, ha erre őt a hatósági közegek felszólítják.

A lakbérlők magán a bérvallomási iven bizonyítják a vallomás helyességét, nevüknek a háztulajdonos kötelezőszerű felhívása folytán az illető rovathoz bejegyzése által.

Az a házberadós, ki a bevallási ívet, annak kitöltése előtt, azaz mielőtt abba a bérösszeget bejegyezte volna, a lakbérlőkkel aláírattja, annyiszor büntetetik 200 koronával, a hány bérlőnél követte el ezt a mulasztást.

A befizetett bírság egészben a feljelentőnek adatik. (1873. VI. t.-ez. 3. §.)

A házberjövedelem eltitkolása és valótlan adatok bevallása jövedéki kihágást képez, mely az eltitkolt bérösszeg után járó adó 1—8-szorosával büntetetik. (1883. XLIV. t.-ez. 100. §.a.)

Ha a házberadós és lakbérlő közötti egyetértésből szándékosan követtetett el az adó kijátszása s ez által az államkincstár megkárosítása, mindkét fél a megrövidítésnek kitett összeg háromszoros büntetésevel büntetendő (1868. évi XXII. t.-ez. 22. §.); e büntetés alól azonban felmentetik a bérlő, ha a törvény megszegését 15 nap alatt ő maga jelenti fel a pénzügyigazgatóságnál. (1873. VI. t.-ez. 3. §.)

Az a házberadós, házgondnok vagy házfelügyelő, a ki házbervallomást nem ad, vagy hiányos alakban beadott vallomás hivatalosan megjelölt hiányait a kivető közegek által kitöltött legalább nyolcz napi záros határidő alatt nem pótolja, a hiányok pótlása végett elrendelt helyszíni szemle költségeit viselni tartozik és 2 koronától 100 koronáig terjedhető bírsággal büntetendő. (1883. XLIV. t.-ez. 15. és 101. §§.)

Végül kijelentetik, hogyha a bevallási űrlapoknak az érdekelt felek könnyebbségére elrendelt kézbesítése bármely ok vagy akadály miatt elmaradna is, ez az illető háztulajdonost a bevallás benyújtásának kötelezettsége alól fel nem menti, ez esetben a szükséges űrlapok a községnek (városnak) szerzendők be.

242 1—1

A m. kir. pénzügyigazgatóság.**Mare asortiment în novități de argint China.****Inștiințare de deschidere.**

Am oroare a face atent pe onor. p. t. public, că am deschis în

Piața mare Nr. 3—5. (Palatul inst. Bodenkredit)**o prăvălie de oroloage și juvaere.**M-am dat silința, a mă providea icștin cu novități de calitate cea mai bună, despre ce
eă poate convinge p. t. public.

234 2—3

Cu distincă stimă **Benő Grünblatt.****Isvorul de cumpărat cel mai reel și mai ieftin.**Pentru aur și argint vechiu plătesc cele
mai mari prețuri.

Cumpărare și vânzare de antichități

Institut de credit funciar din Sibiu.

Plata mare Nr. 3-5.

Imprumuturi ipotecare pe anuitați.

Scrisuri funciare, scutite de dări.

ce să pot lombarda la banca austro-ungară, să pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cauciune și vadiu și ca cauciuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escumpțare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent contra intabulări și altă garanță.

Executarea de fiecare afacere de bancă și de zarafie prin Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:
cumpărarea și vânzarea de efecte publice
monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,
incasarea de cambii, checuri și asemnări,
predarea de asemnări și bilete de credit
pentru străinătate,

Ingrrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

Inchirierea de resorturi de casse de fer

(săfe deșesita), sigure contra incendiului
și a spargerii, etc. 4 22-26

Informațiuni amenunțite să dau cu bunăvoință și fără spese.

O moșie comasată

în comitatul Târnavei-mari, în estensiune de 154 iugăre cu casă de locuit și edificii economice, este de vândut sau de dat în arândă cu preț convenabil. — Tot acolo să află de esarândat o pășune, în mărime de 120 iugăre, foarte potrivită și pentru pșunat oile.

Adresa la administrația »Foi Poporului«. 228 3-10

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment, Capsici comp.

Mijloc de substituire pentru
Anker-Pain-Expeller

este un mijloc de casă de mult veritat, care să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră reumatism și răceli.

Atentie. Din cauza imitațiilor de mai puțină valoare să fim la cumpărare cu grije și să cumpărăm numai sticle originale în șatule cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40 și C. 2- să află gata aproape în toate farmaciile; depozit principal la Iosif Türk, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la „Goldenen Löwen“ în Praga.

Strada Elisabeta Nr. 5 nou

Espediție zilnică. 212 6-40

Meseriași dela țară

bărdași, măsari de căruțe, măsari de edificii sau de mobile, strugar și și câțiva țărani fără meserie, în etate de 20-30 ani, să caută pentru a fi angajați numai decât la o fabrică de industrie de lemn. Adresele să se dea în administrația »Foaiei Poporului«. 231 8-3

Câștig lateral.

Un prețios lanț de orologiu primește fiecare gratis și franco, care ne trimite o sută de adrese dela economi și oficiali, meseriași și muncitori, la cari să putem espeda noul nostru catalog. Pentru 200 de adrese mai trimitem și un prețios inel, gratis. Fiecare adresă singuratică să fie scrisă pe câte o țidulă albă, în mărime de 8 cm. de lată, 10 cm. de lungă și să fie scrisă clar și legibil — și are să cuprindă: numele, ocupațiunea, locuința, posta ultimă și țara, din un loc nu mai multe decât 10 adrese. Indată după controla făcută asupra corectității adreselor trimise, urmează trimiterea onorariului. Adresele sunt a să trimitte la:

Depozitul de oroloage a lui: **Iak. König,** Aiena VII/1. 241 1-1

Pășunat

cam 1200 jugăre cat. în estensiune, este de esarândat din 1 Novembrie 1907 până în 1 Martie 1908. Informații mai de aproape asupra prețului arândei dă 245 1-2

JOHANN FEMMIG

Noul săsesc (Neudorf) Nr. 26. (p. u. Sibiu)

Piuă de ulei

să află de vândut cu preț ieftin, cu toate apertinențele, aduce venit pe zi 8-12 cor. în **Oena** (lângă Sibiu) la **Böjti Sándor** sen. Ulița Lungă Nr. 540. 248 1-3

Pentru curățirea rezervelor ofer

Școalele de pomi

Fr. Caspari et Comp din Mediaș (Transilvania)

cu prețuri scăzute toți articli din școala de pomi, anume: pomi cu fructe mobile de tot soiul, agriși și strugurei, smeură, frăgari, tufe de decor, pădureși, plante pentru gard viu, conifere, roze etc.

Listă de prețuri la dorință franco.
216 5-16

TÖRÖK szerencsése ÖRÖK

Neîntrecut e norocul, care favorizează colectura noastră principală. Deja am plătit onorațiilor nostri cumpărători în timp scurt mai mult de

32 milioane coroane de câștiguri

între aceste cele mai mari câștiguri, anume:

de 2-ori marele premiu de **600.000 coroane**

câștigul cel mai mare de **400.000 coroane**

cum și câștiguri 6 à cor. 100.000, 4 à 90.000, 3 à 80.000, 3 à 70.000, 5 à 60.000, mai multe à 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 și afară de aceste încă alte multe câștiguri mari à 10.000, 5000, 3000, 2000, 1000, 500 cor. etc.

Recomandăm deci a participa la loteria de clasă, ce să începe în curând, cea mai bogată în șanse de câștig în lumea întreagă și a comanda la noi un los de noroc. — În viitoarea, a 21-a, loterie de clase se vor trage ca în 5 luni

16 milioane 457.000 coroane. 230 3-4

În care zi a luni sunteți născut?

Să se procure la noi numărul cari stă însemnat lângă ziua, în care ne-am născut, sau ni-s-au întâmplat evenimente deosebite.

Ziua	No.	Ziua	No.	Ziua	No.	Ziua	No.	Ziua	No.	Ziua	No.
1	100690	7	109511	12	3216	17	13148	22	12116	27	101905
2	2899	8	92168	18	100914	18	92654	23	107285	28	92777
3	101912	9	105351	14	109637	19	106723	24	92731	29	13230
4	93417	10	79788	15	93317	20	91386	25	8818	30	90370
5	109717	11	90859	16	105041	21	101497	26	106917	31	105371
6	16598										

Plătirea conform planului a losului original de clasă I. este:

Pentru $\frac{1}{8}$ los original Cor. 1.50, pentru $\frac{1}{4}$ los original Cor. 3.—

” $\frac{1}{2}$ ” ” ” ” 6. ” $\frac{1}{1}$ ” ” ” 12.—

și aceste se vor espeda cu rambursă sau după trimiterea înainte a banilor. Planuri oficioase gratis. Comande la losurile de noroc de mai sus rogăm a ni-se trimite cu deplină încredere direct la noi până în

21 Noemvrie a. c.

fiindcă numerii nostri de noroc trec iute și tragerea I. cl. să ține în 21 și 23 Nov. a. c.

A. TÖRÖK & Co.

Casă de schimb soc. pe acții,

cea mai mare neguțătorie de loterie de clasă a Ungariei

Budapesta, Despărțământul de loterie de clasă a colecturii noastre principale.

Centrală: **Servitenplatz 3/a** în palatul propriu.

I. Filială: **Theresienring 46/a.** II. Filială: **Waltzerring 4/a.**

Adresa telegrafic: **Törökék, Budapest.**

„Sucursala băncii comerciale ungară din Pesta, Sibiu“.

Piața mare Nr. 2.

Infinitată în anul 1841. Centrală în Budapesta. Capital de acții și rezerve 92 milioane Coroane.

Primește bani cu libele de depunere

pe lângă cea mai favorabilă procentare,

cumpără și vinde rente, scrisuri de amanetare, acții, losuri, cum și monede de aur și argint, primește hârtii de preț pentru păstrare și administrare încasează cupoane și efecte sortite asigurare contra perderilor de curs la sortiri procurare de cauțiuni de căsătorie pentru militari.

209 7-12

➡ Toate informațiile dorite să dau cu plăcere. ➡

Publicațiune.

În cancelaria comunei Avrig se acceptază un scriitor sau practicant.

Salariu 60 cor. lunar.

A se adresa subscrisului.

243 1-2

Irimie Răduțiu
not. com.

Ne mai pomenit de ieftin !!

600 bucăți numai cu fl. 1.85.

Un orologiu de precizie excelent cu garanția de umblare reguțată, cu tragere 36 oare, împreună cu lanț aurit, un ac excelent de cravată cu simili brilliant, 1 inel aurit cu piatră imit. pentru domni și dame, 1 colier excelent, podoaba cea mai modernă pentru dame, din circa 150 bucăți perle orientale, 1 garnitură mirunată de bumbi de marjete, de gulere și de pept, gar. 8%, aur dubl. 6 bucăți batiste de in veritabile, recvizite de zris eleg. de nikel pentru buzunar, 1 oglindă de toaletă escelente în etui, 1 săpun de toaletă aromatic, 1 rotii leg. în, 72 buc. penițe engleze de cancelarie, 20 obiecte, de corespondență și încă 395 diverse obiecte, neînconjurate de lipă în casă. Toate la daltă cu orologiu cu tot costă numai fl. 1.85. Expediție per rambursă prin

casa de export

H. SPINGARN, Cracovia, Nr. 136.

La cumpărare de 2 pachete dau gratis un frumos briceag cu două limbi. La mai mult de 2 pachete la fiecare câte un astfel de briceag. 9 1-1

Pentru-ce nu convine banii numai decât retour.

Jocul cel mai înalt al copiilor, ca în Liniste

să putem alege ce ne convine să cerem deja acum dela F. Ad. Richter et Cie furnizori de curte imp. și camerali în

Viena, I. Operngasse 16 trimiterem franco a noiei liste de prețuri despre

Castenele-Anker

de petricele de edificat și alte jocuri instructive.

Lista de prețuri prevăzută cu multe chipuri dă deslușiri despre cuprinsul fiecărui casten și despre ordinea întregirei cuminte. prin ceea-ce e posibil, a mâii după plan fiecare casten de petricele de edificare.

232 2-2

Moșie de vânzare

pe hotarul comunei Mezökecsed comitatul Cluj, linia calei ferate Marosludas-Beszterce stațiune în loc, — moșia mea constatătoare din 36 jughere catastrale loc arător și cositor calitate foarte bună, cu casă și edificii economice în tablă, e de vândut cu 10.000 cor. Dcitorii a se adresa la subscrisul:

Ioan Slara

239 1-1 Szász-Régen, strada lemnelor Nr. 862.

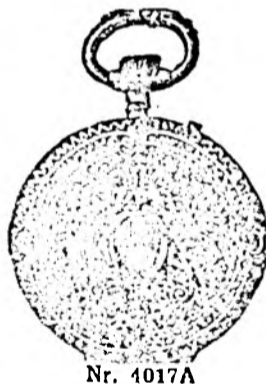
Să caută pășunat de iarnă.

Oierii din comuna Șugr, caută pășunat de iarnă în estensiune peste 500 jugăre, pășunat bun, uade să se găsească și fân, paie de ovăș sau orz, ca să se poată ierna până la 6000 oi. Pășunatul să se esarândeze până la 24 Aprilie 1908.

„TOVĂRĂȘIA AGRICOLĂ“

pentru agricultură, magazin și anticipații în SZÁSZSEBES.

244 1-1

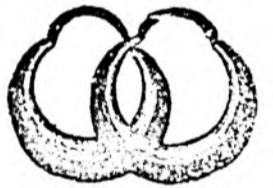

Nr. 4017A

IULIU ERÖS

Sibiu — Nagyszeben.

Novități în toate soiurile de oroloage, juvaere, artiole de aur și argint, cadouri de nuntă și botez, inele de fidanțare gata, cercei, lanțuri de oroloage, brățare, utensilii pentru biserici și masă, obiecte de lux de toate soiurile în aur și argint.

Nr. 8800

Nr. 9190

Nr. 4017 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame, cu coveriș dublu tare 12 cor. Detto în aur 42 cor. — Nr. 4017 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare, cu diametru de 45 milimetri, 14 cor. — Nr. 4017 C. Orologiu de argint nou Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare 7 cor. 50 fil. — Nr. 8800. Cercei de aur veritabil 14 carate 8 cor. Detto ceva mai mici 6 cor. Detto în argint, foarte gros aurit 8 cor. — Nr. 9190. Inel de aur veritabil, 14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imitație cor. 11. Detto în aur nou de 6 carate 6 cor. Detto în argint și gros aurit 2 cor. 50 fil. — Fiecare obiect de aur sau argint e esaminat oficios și proba oficioasă vizibilă exact, afară de aceea să garantează în scris, că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu rambursă. Preț-curante ilustrate la cerere gratis și franco.

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,

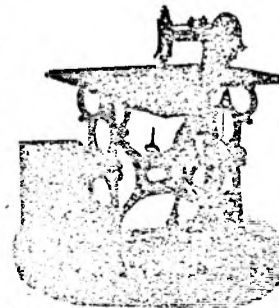
Sibiu, Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

17 40-

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

➡ **Seldel & Naumann, G. M. Pfaff.** ➡

Toate acaretările mașinilor de cusut de orice fel precum aee, surele, oleiari fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice fel sânt executate prompt, ieftin și conștientos cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Specialități-preservative
original franceze și americane de gumi.
Recomandate de medici!
Garantate ca sigure!
Beșcii de gumi și de Pește
in pachetare originală! Prețul per duzină Cor. 2, 4, 6, 8, 10, 12.
Novitate senzațională!
„Silk Finish Nevertear“
Gumi de mătase original american.
Intrece în fineță, siguranță și elasticitate toate cele de până acum!
Prețul per duzină Cor. 8—12.

(De imitații să ne ferim!)

Bouts-americains (scurt) per duzină 6, 8, 10 Cor. Mijloc de scutire pentru dame, după prescripția medicală, Pessarium oclusivum, după profesorul Mensinga 3—5 Cor. instrument de introducere la el 3 Cor. Burete de siguranță pentru dame per duzină 6—12 Cor.

Nou! Auto Vaginal Spray, recomandat de medici, specialitatea igienică **Nou!** cea mai sigură și mai comodă pentru dame Prețul 15 Cor.

Bidete, sprizuri pentru domni și dame!

irigatoare etc. cum și toți articlii igienici aparținători îngrijirii și confortului bolnavilor, cu prețurile originale de fabrică.

Cereți gratis și franco lista de prețuri cea mai nouă detaliată a fabricii.

I. KELETI BUDAPESTA IV. Koronaherzegutza 17. Înființată în anul 1868.

Espedarea cea mai directă! Scri-sorile de comande să nimicesc.

Fiecare, care comandă și să provoacă la acest inserat primește la cumpărarea articliilor de gumi 20% rabat. 97 A 10—18

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și suciri trupești sunt atrofiate și cari în urma ușurinței din tinerete și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri binevoitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva cărui a oamenilor să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere năcăzurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăinui aceste năcăzuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios, care știe să dea asupra v. eței sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există, atunci apoi va înceta existența boalelor secrete. De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr.ului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucirile trupești ale bolnavului să curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletești i-se liniștesc.

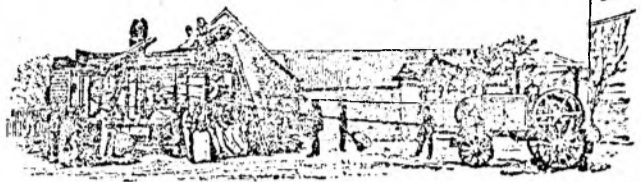
Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare, boalele de țeve, beșică, nervi și șira spinării, începuturile de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea putere, bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei e sală de așteptare separată și esiro separată. În ceea ce privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză, n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns). Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință să retrimite fiecăruia. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. (Duminica până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta VII, Rákóczi ut. 10 28 4—

La toți proprietarii, economii, morarii etc.

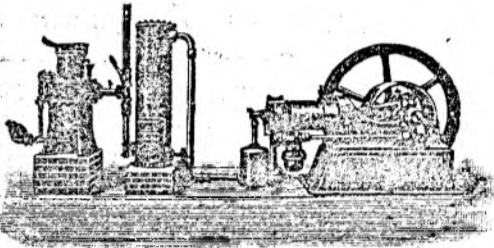
O forță de lucrare bună, ieftină și sigură ofere locomobilele original „Otto Petrolin“.

Sunt neîncunjurat de lipsă la treerat! 157 12—28

Gata imediat pentru lucrare! Nu sunt scânteii! De aceea nu e pericol de foc! Nu să recere mașinist cu examen! În Transilvania și Ungaria la dorință să pot vedea puse în lucrare locomobile Otto ale noastre.

„Motoarele Otto“ originale în legătură cu întocmirile de Gaz sugativ

după sistemul nostru. Cea mai ieftină forță de lucrare pe lângă întrebuințare de cărbuni, bruni sau cocs de gaz, kaumagit sau cărbuni de lemn, ca material de foc. **Preste 150.000 de forță de cai!** pusă în lucrare de astfel de întocmiri ale producției noastre.

Motore Rohol!

Langen & Wolf,
fabrică de motoare
VIENA X. Laxenburgerstr. 53.

Reprezentant general
Andrieu Török
fabrică de masini, în SIBIIU.

În atențiune binevoitoare!

Fiecare artist și specialist are ocazie de a putea alege un bun

Clavir, _____
Mignon, _____
Pianino, _____
Harmonium, _____

în salonul de clavire al lui F. A. KAUFFMANN și să recomandă cu căldură olavirele cu mehanică de repetiție cu deosebire acelor pianisti, cari știu prețul modul de joc foarte neted, ușor, favorabil în măsură mare pentru baterza și tehnica jucătorului.

Mechanica de repetiție este indispensabilă nu numai pentru ori-ce sală mai mare de concert, ci s'a dovedit și ca foarte durabilă și cu deosebire foarte rezistentă și contra influențelor esterne, sprafc etc.

În salonul de clavire al lui F. A. KAUFFMANN, Piața-mare nr. 14. (în vechiul edificiu al comandei de corp), intrarea în Armbrustergasse.

Sânt în toată vremea în deposit olavire folosite, trase de nou cu piele, și se iau reparaturi de specialitate de ori-ce soi în esecuția cea mai solidă.

10 20—

Tot acolo

reprezentanța exclusivă pentru Transilvania a firmei: F. Robert Reinhold, pro-prieterul mai multor distincții înalte și membru al comitetului școlii societății fabri-canților de clavire din Viena.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Str. Cisnădiei 45. SIBIIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru
căroțat, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi
și procovături, portmonee și bretele solide

și alte

11 19—26

articole de galanterie
cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi)
permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se esecută prompt și ieftin.
Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comandele prin postă se efectuesc prompt și conștiencios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soinurilecele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie

In jurul Sibiului să află de vândut grabnic, un atelier de barbierie și frizerie, din cauză că proprietarul pleacă la America.

Adresa la administrația „Foi Poporului”.
236 2 - 2

Norocul lui Bogdány este fără păreche!

In colectura noastră principală a loteriei de clase reg. ung. priv. s'au tras și câștigat:

602.000

Coroane pe Nr. 240

602.000

Cor. pe Nr. 12698

602.000

Cor. pe Nr. 85306

602.000

Cor. pe Nr. 92044

602.000

Cor. pe Nr. 98924

400.000

Cor. pe Nr. 11119

400.000

Cor. de Nr. 76062

200.000

Cor. pe Nr. 25534

200.000

Cor. pe Nr. 27557

200.000

Cor. pe Nr. 40067

200.000

Cor. pe Nr. 92049

100.000

Cor. pe Nr. 15630

100.000

Cor. pe Nr. 20838

100.000

Cor. pe Nr. 70169

100.000

Cor. Nr. pe 79559

100.000

Cor. pe Nr. 86860

100.000

Cor. pe Nr. 94780

90.000 Coroane pe Nr. 2407

80.000 „ „ „ 27665

80.000 „ „ „ 60277

50.000 „ „ „ 36234

50.000 „ „ „ 93004

40.000 „ „ „ 266

40.000 „ „ „ 395

40.000 „ „ „ 27539

40.000 „ „ „ 117255

și afară de aceste, încă multe câștiguri à 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 și 10.000 Cor.

S. Bogdány

birou de loterie din Capit. soc. pe acțiil

Budapesta, VI. Karlsring Nr. 20.

Tragere în 21 și 23 Noemvrie.

1/8 los	1/4 los	1/2 los	1/1 los
C. 150	C. 300	C. 600	C. 1200

Espedarea în provincă cu rambursă sau trimițând prețul înainte.

FISCHER + COMP NAGYENYED

PEPINERIE DE POMI SI VITE

150.000 Pomi Roditori
1.000.000 Snjete
1.000.000 Planta pentru gard viu arbori de promenada, arbori de ornament, roze, fructe cu boaba, contiferi etc.

1 Milion altoae de vite, vita de vite Europeanasi Amerikană cu su.
Specialitate: altoae de vita pentru desert.

Sub-cultura
120 jug.
pat.

30.000
Pruni de Bistrita si de Bosnia oltuiti Exemple foarte frumvase

Fără rădăcina

204 5-12

În interesul propriu damele și domnii

Își acoper lipsele în
confecțiune de dame, domni și băieți
în prăvălia de articli de confecțiune

R. GRUNBERGER

Plaza mare Nr. 3, în noul palat al Institutului Bodenkredit

= Cel mai bogat asortiment, articli cei mai fini. =

Prețuri strict fixe.

Cu distincă stimă

= R. GRÜNBERGER =
prăvălie de articli de confecțiune.

Mare asortiment în mantale pentru teatru și soarele.

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

3 39 52

— Intemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),

asigurază în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și exploziune, —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: 84.975.294 coroane.

Capitale asigurate asupra vieții: 9.293.195. coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4.295.120-15 c. pentru capitale asig pe viață 3.760.810.21 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.